

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 36. KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÖNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

Ez az ujságpéldány fertőtlenítve van.

Merénylet a nemzet ellen.

A függetlenségi párt értekezlete.

A mint előrelátható volt, a függetlenségi párt vidéken időről időre a budapesti értekezletre nagy számmal jöttek fel. A hangulat a lehető legelkeseredettebb. A párt megjelent legtöbb tagja ösztönöz a kijelentésre, hogy az első percében, olvassa a Hentzi-szobor megkoszorúzására vonatkozó közleményt, azt értelem frónak tartotta. Nem akarta elhinni, hogy a szabadelvű kormány elnöke a hazánálához ily közel álló merényletet akar elkövetni a nemzet becsületére ellen.

Már délután három órákor népes volt a kör ülő-úti helyisége. Kétszáz négy óra után megjelent Eötvös Károly, aki tagtársai hosszas éljenzessel fogadták. A kör tagjai közül jelen voltak: Helfy Ignác, Horváth Ádám, Illyés Bálint, Babó Emil, Nádasdy Ödön, Veszeg Endre, Lukács Gyula, Károlyi Gábor, Eötvös Károly, Kun Miklós, Noszolyi Gyula, Heckenast György, Olasz Lajos, Zichy Hermann, Sealey Károly, Boszay János, Tompa Antal, Visontay Soma, Hentaller Lajos, Pázmány Dénes, Tóth János, Pogrányi József stb.

Irányi beteg lévén, a tagok felkérésére folytán Helfy Ignác foglalta el az elnöki széket, a ki Irányi Daniélnak Nyiregyházaan két alábbi táviratát olvasta fel:
«Ágyban fekvő betegem nem leheték kizárva, de először ismert hazafiságotól, hogy a nemzeti közértelem ellen tervezett merényletet a legsúlyosabb alapon rendezendő ellenmozgalommal fogjátok megküzdani.»

A párt lelkesen megjelente beteg elnökének hazafias szellemű nyilatkozatát, mely nem várt felelet volt azoknak a czéges német zsurnalisztáknak, kik ma kvalifikálhatatlanul támadták meg a párt azon tagjait, kik a merénylet megküzdésére az ellenmozgalom megindították rögtön abban a percében, a midőn a kormány párt bércező írói a közönségnek vakandók módjára akarták beadni a maszlakot.

Helfy Ignác ezután kifejté, hogy a párt néhány tagjának nagy köszönettel tartozik az egész párt azért, hogy rögtön abban a percében, midőn nekik tudomására jutott a miniszterelnöknek ez a monstruozus terv, mindjárt megeltek a kellő intézkedéseket a nemzet elleni ezen merénylet megküzdésére. Hogy a kérdésben a párt minden egyes tagja miként gondolkodik, az kérdés egyáltalán nem lehet. A kérdés itt csak az, hogy miként lehet az megakadályozni? A kérdés az, milyen akciókat indítson a függetlenségi párt arra nézve, hogy a nemzet becsületére gázoló terv kivitele megakadályozassék.

Helfy Ignác ezután kifejté, hogy a párt néhány tagjának nagy köszönettel tartozik az egész párt azért, hogy rögtön abban a percében, midőn nekik tudomására jutott a miniszterelnöknek ez a monstruozus terv, mindjárt megeltek a kellő intézkedéseket a nemzet elleni ezen merénylet megküzdésére. Hogy a kérdésben a párt minden egyes tagja miként gondolkodik, az kérdés egyáltalán nem lehet. A kérdés itt csak az, hogy miként lehet az megakadályozni? A kérdés az, milyen akciókat indítson a függetlenségi párt arra nézve, hogy a nemzet becsületére gázoló terv kivitele megakadályozassék.

Eötvös Károly hosszasan fejtegette, hogy ő és öt képviselőtársa, kik tudomás szerzettek a tervről, abban a nézetben voltak, hogy a honvédszobor-bizottság felvétele felhívásának nem szabad meggyezés nélkül megelteni. Ezért határozta el a késő éjjeli órákban azt, hogy figyelmeztetik a nemzetet arra, mily orvmenylet készül. Kéri a párt tagjait, hagyják ezt utólagosan jóvá. (A párt tagjai zajosn ajánlják szónokot.) Alig lehet, — folytatá Eötvös — véleménykülönbség közlünk ezen merénylet feloldásában. A honvédszobor-bizottság által össze-vissza hadart mindenféle nem egyéb, mint egyszerű hazugság! Hentzi-ről lehet privát, egyéni felfogása kinek-kinek. De azt senki sem tagadhajta el, hogy magában a Hentzi-szoborban Magyarország eltiprására törekvő zsarnok hatalom politikája van megörökítve és Magyarország a közös birodalomba való bevonására van kifejezve. És most a magyar kormány ezt a jelképes szobrot akarja negyvennyolcasz honvédekkel megkoszorúztatni. Mi, a függetlenségi párt ezt a nemzetelleni ortvamatást szó nélkül meg nem engedhetjük. Ha meg nem történik, a nemzet ellen a legnagyobb bűnt követnének el. Mi a 48—49-iki eszmék megvalósítói vagyunk. S mindent meg kell tennünk arra nézve, hogy a kormány e terve ne sikerüljön. Meg kell tenni, akár lesz törvényesünknek sikere akár nem lesz! Nekünk most első sorban is három teendőnk van: Legelsőször is a parlamentben kell ez ügyet szóba hozni. Lehetne a képviselőházban a napirend előtt felszólalni: lehetne valahonnan hírtele, nében petícionálni, de ez a két mód nem alkalmas. Legalkalmasabb a hátralevő harmadik mód: az interpelláció. És pedig interpellált vagy egy, vagy több képviselő, kik úgy az interpelláció megtétele alkalmával, mint a miniszter felelete után hosszasan foglalkozhatnak a kérdéssel.

Interpellálja a párt a kormányt. Feleletre kell vonni azért, hogy mert a honvédszobor-bizottság meghatalmazás nélkül az udvarral, a katonai parancsnoksággal az ünnepélyre nézve egyezkedésekbe bocsátkozni. Ezenkívül ajánlja, hogy a párt bocsásson ki a nemzethez manifestumot, melyben ki kell fejtetni nézetünket. Mert nézetet szerint az «ugynevezett osztrák eszmének» alábbvaló szolgálattal sohasem akart meg magyar kormányfért tenni, mi a mostani merénylettel akar Szapáry. Ha ez megtörténik, akkor már minden lehetséges lesz. Nézetet szerint ezenkívül fel lehetne hívni még az öreg honvédek is, hogy azt a néhány évet, a meddig még élnek, ne engedjék megpiszkoltni.

Vikár István mindenben pártolja Eötvös indítványát, de azonkívül még szeretné kimondatni, hogy a párt rendezzen országzerte négygyűléseket. Helfy Ignác szerint a holnapi nap programja a legsürgősebb. Ő helyesebbnek tartaná a napirend előtti felszólalást. Vikár indítványát helyesli, de nem hiszi, hogy a kormány a kolera miatt azt megengedné.

Olasz Lajos mindenben egyetért Eötvössel. Hentaller Lajos teljesen elfogadja Eötvös pozícióját, de szerinte tovább lehetne még menni. Rendkívüli viszonyokkal állunk szemben, tehát joga van a pártnak rendkívüli eszközökhöz folyamodni annak orvoslására. Az ő indítványa oda érjed, kérjen a párt zárt ülést. A zárt ülést a párt minden egyes tagja felszólalhat, s ott az ügyet kimerítő vita tárgyává lehet tenni.

Kun Miklós csatlakozik Eötvös véleményéhez. Eötvös Károly helyesnek tartja Hentallernek a zárt ülést vonatkozó indítványát. A zárt ülést nem lehet majd magyarázni a kormánynak, hogy ha szándékát el nem áll, akkor a párt a végtelkig emezzel a kormánnyal szemben, mely csak a közel múltban is oly dolgokat művelt, mint a minő volt a többiek közt a Klapka honvédtáborok holttestének elszállítására.

Határozatba ment ezután, hogy napirend előtt Eötvös Károly fog felszólalni; s ugyancsak ő teszi meg az ülés végén az interpellációt.

Helfy Ignác indítványára a párt köszönetet mondott azon hat képviselőtársának, kik a nemzetet a készülő merényletre figyelmeztették. A párt Irányi Daniélnak táviratát tudatta, hogy éberem és részen áll.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

Az országgyűlési 48-as pártkör tegnap este tartott értekezleten hosszasan foglalkozott a honvédek-ellenpöly ügyével. A párt tagjai a Hentzi-szobor megkoszorúzását a nemzetre nézve egyhangulag sértőnek nyilvánították, minek folytán Ugron Gábor megbízta, hogy az országgyűlésen ez ügyben felszólaljon.

méje az 6 fejeben fogamozott meg; az ő intumusi küzölkét a tervet gr. Szapáry Gyula miniszterelnökkel s hogy a program keresztülteléhez előzetesen kikértek a király beleegyezését.

Ivánka Imrénék a hírlapírók előtt tett nyilatkozatai különben lényegükben a következőkben foglalhatók össze:
A leleplezési programot 6 maga tervezte s el is vállalja azért a felelősséget. A leleplezési ünnepet elejntén május 21-ikére, a budai vár bevételenek napjára akarták tenni, de a szoborbizottság tagjai közül többen úgy nyilatkoztak, hogy kár volna a dolgot elhalasztani, a mikor így is olyan kevesen vannak a honvédek és napról-napra fogja a számkot, ki tudja hanyan érik meg május 21-ét. Az ünnepnek igazi jelentőségét az adja meg, ha minél többen vesznek azon részt a honvédek közül s azért az ünnep megtartásával nem szabad késedelmeskedni. Ezért tüzte ki az ünnepet november 2-ikára.

Az ünnepre szóló meghívókat október hó 3-ikán küldték szét. Ekkor hívták meg a közös hadserget és a honvédséget is. Lohkóvitz herceg hadtestparancsnokhoz Ivánka maga intézett levelet, a melyben hivatkozva arra a nagyrabecsülésre, melylyel a hadserget írt az öreg honvédek viseltetének és viszont arra a jogvágasságra, a melyet a hadserget honvédek iránt tanusít, meghívta őt a leleplezési ünnepre, a mely a megjegyzéssel, hogy mindazt a megjelölést, a melyben a hadserget honvédek emleket részesíteni fogja, hasonló lovagiasággal viszonzni fogják. Erre jött a hadtestparancsnok ama nem hivatalos válasza, a melyben kijelenti, hogy a hadserget egész készséggel részt fog venni az ünnepen, mert elismeri annak jogosultságát. Később pedig abban történt megállapodás, hogy Lohkóvitz herceg korszort fog helyezni a szobor talapzatára, a következő szavak kíséretében: «Az elesett vitézek tiszteltetére!»

Visonzásképen pedig Ivánka megígérte, hogy a Hentzi-szoborra helyez korszort-ezekkel a szavakkal: «Nyugodjanak békével.» Arra nézve is történt intézkedés, hogy azok a honvédek, a kik esetleg a Hentzi-szobor megkoszorúzásán részt venni nem akarnak, a Szarvas-téren várják be az ünnep végét.

Arra a kérdésre, vajon el volt-e készülvén arra a fogadtatásra, melyben programját országzerte fogadták, Ivánka azt vallotta, hogy tudta, miképp a program nem fog mindenkinek tetszeni, de hogy olyan támaszkör adjon okot, a melynekben részszál, arra gondolni sem mert.

Beismeri továbbá Ivánka, hogy külön meghatalmazása a program megállapítására nem volt, de szerinte fölösleges is volt meghatalmazást kérnie, mert mint a szoborbizottság elnöke jogosítva volt a leleplezési ünnep módozatait megállapítani. (?)

A tervet nem tartotta szükségesnek az egyes pártok vezéraljaival előzőleg közölni, mert egy nemzeti ünnepből (!) nem akart pártkérdezt csinálni.

Ezek után Ivánka, az ő leleplezési programjához egészen méltó czimzimmal, a következőkben adta elő a felhazborodó közvéleménnyel szemben elfoglalt jelenlegi álláspontját.

«A mellett maradok — adta elő Ivánka, a mint a programot megállapítottam, attól nem tángitok. És semmit sem szándékozom továbbra tenni. Megtettem kötelességemet s ezzel végeztem. Meghívom a leleplezési ünnepre a képviselőházat, a főrendiházat, tökély függ, hogy eljőnnek-e vagy sem és miképen határoznak a leleplezés tekintetében. En egyáltalán lehetetlennek (?) tartom, hogy a programmban változás történhessenek. A hadserget kijelentésem ugyan, hogy tekintettel a történetre, nem veszt részt az ünnepen, de ezt áltálla fogja tenni, miután a királynak természetesen tudomása van a dolgról; de történetik fél változás a leleplezési programban, az elhalasztásról nem lehet szó.

A mi előrelátható volt, a merénylet híre megmozdult az egész ország közvéleménye. Ma már nemcsak a törvényhozótestület foglalkozik a botrányos ügyvel, de országzerte a legszélesebb körökben állást foglal azaz szemben a független sajtó és függetlenül gondolkozók, nemzeti érzelmetől áthatott polgárság. Igaz, hogy a közvélemény egy része, mely a kormányparti sajtó felsőbb utasításra irt cikkeinek hatása alatt velt tudomást a merényletről, első pillanatra tévedésbe esett. Mert a kormányparti sajtó, valamint az első napon, úgy tegnap is jól kiszámított rafinériával folyóvást a magyar nemzet lovagias érzelmeiről beszél, s a 48—49-iki szabadsághősök szobrának a közös hadserget által való megkoszorúzását tolja előtérbe, míg a program szüvegnyeltes pontját, a Hentzi-szobornak a régi honvédek által való megkoszorúzását csak a lovagias érzelmek kifolyásaképp magyarázta. Tartózkodik attól, hogy egyenesen szembeállítsa a program két pontját s összehasonlítsa a tervezett két aktust, mert ebből kitűnik a kettő közl való roppant különbség. De a mily mértékben terjed a merényletről való egyedül helyes felfogás a közvélemény körében, annál szélesebb arányokban nyilvánul a megbotránykozás nyomán az erő feloldulás. A parlamenti ellenzéki pártok állásfoglalása után bizonyára teljesen egész országzerte a merénylet ellen való tiltakozó mozgalom.

A vidéki honvédegyesületek is megmozdultak. Sokan vannak ezek közt, melyek határozatokat tiltakoznak a terv ellen. Ilyenek a többi közt a debreczeni meg a szabócsényi honvédegyesületek. Maguk a 48—49-iki honvédek pedig jobbra visszahazakoznak a Hentzi-szobor nevében való megkoszorúzásának meg a gondolatától is.

A vidéki sajtó nagyrésze későn értesítvén az ügyről, a vidéki lapok vasnapjai száma meg nem foglalkozik azonnal érdemleg. De egyik-másik tekintélyesebb vidéki lapnak állásfoglalásából látható már, hogy a vidéki sajtó független része, — pedig ez a tulajdonom — teljes felhazborodással tiltakozik az Ivánka-féle szerencsétlen program ellen.

Az aradmegyei függetlenségi- és 48-as párt közlönye a többi közt így ír:
«Nem képzelnék Magyarországon oly embert, a ki azt az — ismétléljük — szép és elismerésre méltó

tényt, hogy a budapesti hadtestparancsnok korszortval adózik a Budavár bevételeit elcselt honvédek emlekké, párhuzamba helyezhetnének vagy egyenértékűvé tartsa azaz, hogy Hentzi szobrá a honvédszobor-bizottság az egész díszkiszérelt együtt korszortza meg. Lehetetlen az ebben a hazában, hogy mikor a szabadság emlekkének szentelünk ünnepet és szobrot emelünk a hazafiság önfeloldozásának, mi magunk ünnepeljük azoknak emleket is, a kiknek törekvése az ország, a nemzet és a főváros pusztulása volt. Ezt a botrányt, ezt a szégyent, ezt a gyalázatot el kell háritani a nemzetről. Tiltakozni kell ellene népgyűléseken az ország minden részéből; kifejezésre kell juttatni azt a mely felhazborodást, azt a nemzet minden rétegén átgyűrűző megbotrányozást, mit ez a szándék mindentől kelt, a kik nem tudják megemélni észre azok a vakmerők, a kik nem tudják megemélni eszükkel: milyen veszedelmes rejújk az, ha egy nemzet türelmet, egy nemzet bekéjét örült elbizakodottsággal felkorbaszólják s a sebeket, melyekre az igazi kiegészelődés írját kellene csépegtetni, mindig újra és újra feltérik. A ki szelet vett, vihart arat; a Hentzi-szobor megkoszorúzásából — ha csakugyan megtörténik, oly vihar támad, mely elsöpri a kormányt, a melyik ily rőt perfiditást enged meg magának a nemzet ellen.»

Az aradmegyei nemzeti párt közlönye az Alföldben olvassuk.
«Kiszelle Szapáry és társai e szinpadi jelenetet és belevehette Ivánka Imrét a leleplezési programmba; de ily utójeléssel meg egyetlen nemzet és állam sem leplezett le nemzeti szobrot, vagy a szabadság eszméjének emelt emleket. Az aradi honvédegyesület bizonyára egyhangulag fogja elhatározni, hogy ily ünnepélyen részt nem vehet, vagy ha részt is vesz, csak a Szt.-György-teri szobor megkoszorúzásáig. A legnagyobb szörűbb az a mesterkélvű ürügy, hogy Lohkóvitz korszort tesz a honvédszoborra, tehát elismeri a hősök érdemét, a hogyi erének kölcsönös elismerése ez. Egyik nemzet tiszteli a másik erényét és nemes tulajdonságát, de vajon miképp szokta Iórványi előismerést és tisztelést? A szobor a Szt.-György téren, nem a hős, erény szobrá, hanem egy hű katonai emlekkének van emelve és a szabadság ügyéi azt meg nem korszortozhatják. A nemzet megdöbben ennek meg gondolatától is s bámulatos, hogy egy nemzeti kormány ilyet ott megenged, a hol szemekel. A nemzet bizonyára tiltakozni fog ezen könnyed és különös eljárás ellen.

A Keskeny vasnapjai számának élén a következők írja:
«Reszket a toll kerűnkben: a szegény pijsa szók arczukba, a midőn e sorokat írjuk. Alig hiszünk a hír terjedt el pénteken este a fővárosban, tudnillik az, hogy a honvédszobor-bizottság elhatározta, hogy midőn a Budavár bevételeit elcselt honvédek emleket megörökítő szobrot leleplezik — megkoszorúzzák Hentzi szobrá, azt a szobrot, a mely botrányköt áll Budavár Szent-György téren. A bitör hatalmas üldözete, behörtönözötte, felakasztatta legjobbjainkat, de a nemzet becsületét meggaladani nem tudta. Erre vállalkozok most a honvédszobor-bizottság gyászmagyarkát és olyan alvalóságot szándékolni elkövetni, a minő a leggyávább népek történetében is hallatlan! A függetlenségi párt tagjai közli hatan, ugymint Eötvös Károly, Károlyi Gábor gr., Horváth Ádám, Hentaller Lajos, Pázmány Dénes és Zichy Herman gróf nyomban óvást emeltek e gaz merénylet ellen s felhívták a párt tagjait, hogy teljes számban siessenek Budapestre az alváló terv megküzdésére. Elvárjuk, hogy a függetlenségi párt megtegye a maga szent kötelességet. De elvárjuk azt is, ebben mindenki támogassa, a ki csak egyetlen eszű magyar vért érdeget szerezni ereiben. Hitvány seholna, a ki ezt a sértést el tudja írni. Hiszük, hogy a nagy megbotrányozás és undor órási vihart fog utasztatni s elsöpri mindazt, a mi mást sem tud, mint nemzeti becsületünkben gázolni, bennünket sértégetni, jogainkól megfosztani. Elérkezett a 12-dik óra arra, hogy végrehajlássa megszabaduljunk az alározás hazárdulokól! Pusztuljanak a gyászmagyarka gazemberek!»

Debreczen, okt. 17. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) A debreczeni honvédegyesület elnöksége gyűlésre fogja összehívni az egyesületet, tiltakozandó, hogy a 48-as honvédek nevében a Hentzi-szoborra a honvédszobor-leleplezésével kapcsolatosan korszortu tessenek. Ugyancsak indítvány fog tétetni, hogy ha a Hentzi-szobor megkoszorúzását tiltakozásuk daczára megtörténik, kilépjenek az országos honvédegyesületből.

Nyiregyháza, okt. 17. (Az Egyetértés eredeti távirata.) Megbotránykozva tiltakozom Ivánka Imre és Tisza László egyoldalú, illetéktelen és jogtalan eljárása ellen, mely az országos 48-as honvédség egyetemének erkölcsi jogérzetét sérti. Krudy Gyula, a szabócsényi honvédegyesület elnöke.

Felkértem a következő sorok közlésére: Vasnap, becses lapjában van egy czikk Merénylet a nemzet ellen, ebben a czikkben esékely szemelyem is bennfoglatatik, mintha én a budai honvédszobor-bizottságtól meghívót kaptam volna és ezen bizottság tanácskozásában résztvettem volna. Tekintve azt, hogy én a budai — budai honvédegyesület tagja nem vagyok és így a szoborbizottságnak sem és daczára annak, hogy én az országos honvédegyesület központi bizottságának elnökségét viszem, a melynek elnöke vagyok, de ezen bizottság jgyezze oly egyén, a kivel én, mint becsületes ember meg szobor sem állók, miért is én sem ezen szoborbizottság által meghívót nem kaptam, tanácskozásában soha részt nem vettem, ugyszintén az országos honvédegyesület központi bizottság üléseitől távol tartom magamat: azokon a honvéd bajtársaimon, kik hozzáim fordulnak, tehetsem szerint táncszáll, utbagzátszáll és könyörgésemmel támogatom. Krudy Gyula, honvéd-tüzérezdes.

Budapest, okt. 17.
A képviselőház mai ülésén Lukács Béla kereskedelmi miniszter az al-dunai Vaskapu-szabályozás újabb munkálataira vonatkozó törvényjavaslatot s ezenkívül néhány kisebb jelentést terjesztett a ház elé. A javaslatot a pénzügyi, a jelentéseket pedig a közlekedési bizottsághoz utasították.

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöke alatt vasnap este értekezletet tartott, a mely gróf Szapáry miniszterelnök előterjesztésére elhatározta, hogy a ház részben tanácskozással, tekintettel a delegációk ülésezésére, folyó hó 22-ig nem kezd meg, az elnök megbízatván e hó 22—24. közt az első érdemleges ülés napjának kitűzésével, a mely ülésen az 1890. 21. tcz. némely intézkedéseinek módosítására, a fozgház és eljárási büntetések végrehajtására s a teleknyelvi bejegyzések

helyesbítésére vonatkozó törvényjavaslatok vétetnek tárgyalás alá.

A DELEGÁCIÓK.

A magyar delegáció külügyi albizottságának Tisza Kálmán elnöke alatt tegnap délelőtt tíz órakor tartott ülésén Kálmáni gróf külügyi miniszter, Szapáry Gyula gróf, Pasetti gróf I. osztályfőnök, Cziráky Béla gróf osztályfőnök, a miniszter képviselője, Falke báró osztályfőnök, Mittag udvari tanácsos jelenlétében.

Falk Miksa előadó a küldött szűkebb albizottság részéről jelentést tett a londoni nagykövetség számára vásárlandó palota ügyéről. Részletesen ismertetve az adatokat, melyeket a külügyi miniszterium közegetől nyert, s a melyekből kiderült, hogy a külügyi kormányzat csakugyan kényserhelyzetben volt és kénytelen volt a szerződést megkötni, miután a tulajdonosok, a melyek a más irányba folytatólag, azt mutatják, hogy minden más kombináció hátrányosabb lett volna rájuk nézve. A mi a fedezetet, illetőleg a közös aktívák kamatainak és czérel való fordítását illeti, ez a magyar országgyűlés jogkörébe tartozik és a magyar pénzügyminiszter feladata erre nézve a magyar törvényhozástól a szükséges felhatalmazást készközölni. A jelentést az albizottság helyeslő tudomással vévén, a miniszter előterjesztést elfogadta. Falk előadó felolvasta ezután a külügyi albizottságok a külügyi tárcza költségvetésére vonatkozó jelentését, a melyet az albizottság módosítás nélkül elfogadott.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap délelőtt tíz órakor Hollán Ernő elnöke alatt ülést tartott.

A katonai központi-intézetnél Ugron Gábor a katonai alreáliskolák illetőleg kifogásolja, hogy az intézetek elén nagyon is magas rangú és fizetési tisztek alkalmaztatnak. Feldenhauer vezérőrnagy kijelenti, hogy a hadapródiskolákban egy parancsnok sem bír ezredesi ranggal. A négy alreáliskolában két ezredes, egy őrnagy és egy százados szerepelnek mint parancsnokok. Bauer báró hadügyminiszter hangsúlyozza, hogy az oly parancsnokoknak szelles hatáskörrel s nehéz a szolgálatuk s így azok a törzestisztek sorából vétetnek. Egy ezredes a katonai alreáliskolák státuszából ezenfelül a hadserget létszámához tartozik; ez a nevelési szaklapban kipróbált ér s így további előléptetésre való igény nélkül megtartják a szolgálatukat.

A katonai elnevelési raktáraknál rövid eszmecserére folyt, a melyben Rakovszky előadó, Ugron és Rökcszeauan osztályfőnökök vettek részt, s a melyben Ugron felvetette a leltárak előterjesztésének az eszméjét. Rökcszeauan lovag osztályfőnök kijelenti, hogy a hadügyi igazgatás összes anyagát pontosan nyilván tartják s a számadási zárlatokat az állami leltár-összehúzásban átadják a közös legfőbb számszéknek.

A vonatszertáraknál Ugron Gábor a szekerek konstrukciója és a régi szekerek sorsa iránt írt kérdést, Bauer báró hadügyminiszter azt válaszolja, hogy a használaton kívül helyezett szekereket az élemezés továbbbirtására használják. Ez által, a meddig azok a szolgálatra alkalmasak, megtakarítják az előfogásokat. Az új szekereket kellőleg kipróbálták. Huber ezredes kifejti

